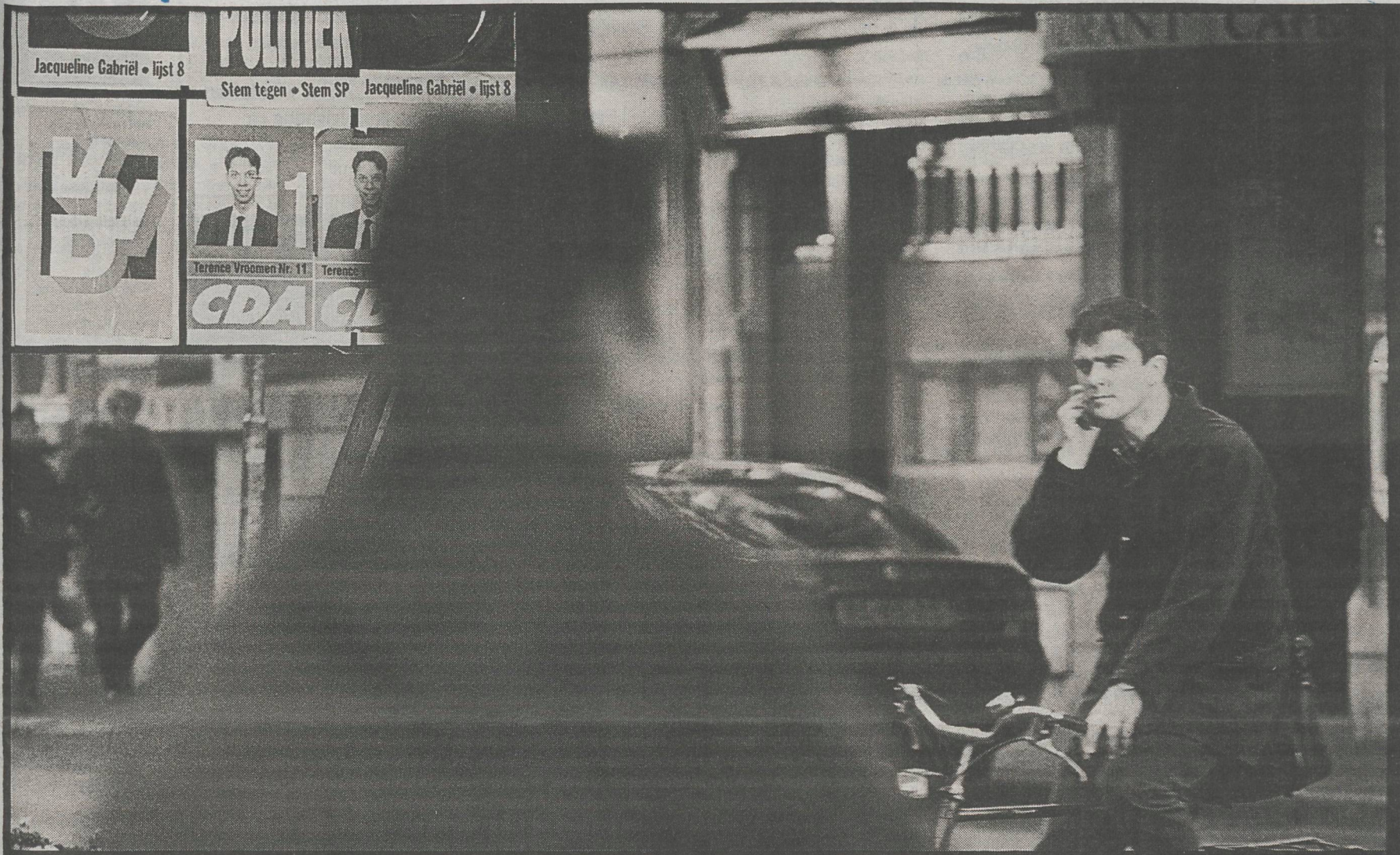

Informatie- en opinieblad van de Universiteit Maastricht • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • Jaargang 18, 19 februari 1998

Het zijn er minder dan vier jaar geleden. Maar wie goed zoekt, kan tussen de 211 Maastrichtenaren die kandidaat staan voor de gemeenteraad nog drie UM-studenten vinden. Zie pagina 7 (foto Philip Driessen)

Eén op de drie vacatures boven schaal 12 voor een vrouw

College van bestuur wil meer vrouwen in de top

Minimaal één op de drie vacatures voor hoogleraren, universitaire hoofddocenten, diensthoofden en andere leidinggevende functies, zou de komende acht jaar moeten worden vervuld door een vrouw. Met dit voorstel hoopt het college van bestuur meer vrouwen in de top van de universiteit te krijgen. De universiteitsraad beslist donderdag 26 maart hierover.

halen en vervolgens binnen kunnen houden. Iedere eenheid moet immers een eigen actieplan opstellen waarin staat hoeveel vrouwen men de komende acht jaar hoopt aan te stellen en hoe men dat tracht te bereiken. Bijvoorbeeld door het inschakelen van een op vrouwen gericht wervings- en selectiebureau, het instellen van een zoekteam dat gekwalificeerde vrouwen moet opsporen, het omzetten van tijdelijke aanstellingen van universi-

taire docenten in vaste, het wijzen op het belang van loopbaanplanning en het voeren van zogenaamde exit-gesprekken met vertrekkende medewerkers. De dienst of faculteit die het meest creatieve beleid voert voor meer vrouwen in de top, krijgt een prijs van het college van bestuur. Deze zal, zo vertelt de nota, ieder jaar worden uitgereikt. Wat hij inhoudt, staat niet vermeld. Met deze nota voldoet het college aan

de wens van het ministerie van onderwijs om in het kader van de Wet Evenredige Vertegenwoordiging van vrouwen in het onderwijs, voor 8 maart 1998 een document met streefcijfers en maatregelen op te stellen.

De commissie algemene en personele zaken van de universiteitsraad kon zich afgelopen woensdag in de plannen vinden.

Riki Janssen

Ritzen: hoger onderwijs dreigt op slachtblok te belanden

Minister Ritzen is bang dat het hoger onderwijs "op het slachtblok terecht komt". De verkiezingsprogramma's van de vier grote politieke partijen brengen volgens hem enorme bezuinigingen voor universiteiten en hogescholen met zich mee. Van de één tot twee miljard die de grote partijen volgens hun programma's voor onderwijs willen uittrekken, zal uiteindelijk maar weinig daadwerkelijk besteed kunnen worden. Dat staat in een interne notitie die ambtenaren van Ritzen's ministerie hebben opgesteld. Het onderwijs krijgt er van de partijen weliswaar veel geld bij. Maar tegelijker-

tijd moet het onderwijs meebetalen aan de bezuinigingen die de programma's voor de overheid als geheel in petto hebben. Per saldo blijft er volgens de notitie bij de VVD niet meer dan 100 miljoen gulden over, bij D66 en CDA respectievelijk 300 en 600 miljoen. De PvdA haalt netto nog een miljard voor onderwijs. Het beschikbare geld zal volgens de verkiezingsprogramma's vooral in het basisonderwijs voortgezet onderwijs terecht komen. Het hoger onderwijs krijgt niets extra's, maar moet wel bijdragen aan de algemene bezuinigingen. Als de programma's uitgevoerd worden, kan dat de hogescholen en universiteiten honderden mil-

joenen kosten. Minister Ritzen maakt zich "grote zorgen" over de gevolgen van de verkiezingsprogramma's. Alleen al voor het uitvoeren van de bestaande plannen voor kleinere klassen in het basisonderwijs en computeronderwijs is in de volgende kabinetsperiode 1,3 miljard nodig. Ritzen vindt niet dat het hoger onderwijs daarvoor moet opdraaien. Bezuinigingen op het hoger onderwijs noemt hij "bij de huidige economische ontwikkelingen niet te verdedigen".

HOP, Hanne Obbink

Volgende week verschijnt er geen Observant in verband met Carnaval. Het eerstvolgende nummer verschijnt op 5 maart.

3

Tbc in Leiden, schurft in Groningen

5

Katten naar het Kamerburo

7

Studenten op verkiezingspad

9

Vertrekkende universiteitsraadsvoorzitter is geen ruziezoeker

14

De gezellige ballentent van de eeuwige jongen

Kwaliteitskeurmerk geldt slechts voor één pand

Concurrent Kamerburo opent deuren tegenover ingang Tongersestraat 53

Boven de deur hangt een groot bord met daarop 'studentenhuisvesting'. In de etalage prijkt een landelijk kwaliteitskeurmerk dat garant moet staan voor kwalitatief goede kamers. Twee februari opende Maes & Partners tegenover de ingang van het universiteitsgebouw aan de Tongersestraat een kamerbemiddelingsbureau, dat volgens de eigenaar "kwalitatief betere kamers verhuurt dan het universitaire Kamerburo".

Of die uitspraak klopt is moeilijk na te gaan. Maes & Partners mag dan de eerste in Limburg zijn die het felbegeerde en door staatssecretaris Tommel gepresenteerde Komo-certificaat ontving, maar dat blijkt slechts van toepassing op één pand met twaalf kamers. "Ja, inderdaad, de toewijzing van het kwaliteitskeurmerk door de SKW (Stichting Kosten Kwaliteitszorg Woningbouw, red.) gaat per pand", vertelt directeur L. Maes desgevraagd. Hij vindt echter niet dat het bord gecertificeerd verhuurder, dat prominent in de etalage staat en onwillekeurig de indruk wekt dat alle door dit bedrijf bemiddelde

of verhuurde kamers goedgekeurd zijn door de SKW, meer belooft, dan het waar kan maken. "Ik zet niemand op het verkeerde been. Ik verhuur en bemiddel al jaren onafhankelijke woonruimtes. Ik ben de eerste verhuurder in Limburg die dit certificaat voor een pand heeft gekregen. Ik ben daar heel trots op. Daarmee weten zowel huurders als verhuurders dat kwaliteit bij ons hoog in het vaandel staat. Zo'n certificaat zet verhuurders ook aan om bepaalde kwaliteitsnormen te hanteren. Maar ik kan natuurlijk niemand dwingen om ook zo'n certificaat aan te vragen. Het is bovendien erg duur, ik schat dat het mij voor dit pand zo'n tweeduizend gulden heeft gekost."

Of alle kamers van Maes & Partners mooier, brandveilig en beter onderhouden zijn, betwijfelt Marion Hendriks van het Kamerburo. Maar harde bewijzen heeft ook zij niet. Hendriks: "Maes mag zeker trots zijn op het certificaat, we hebben de certificering hier ook op de agenda staan. Maar hij weet niet zo goed als wij dat dit zeker niet impliceert dat daardoor de kamers die het Kamerburo bemiddelt, kwalitatief minder zouden zijn. Wij laten de markt zijn werk doen. Slechte of dure kamers willen studenten niet, dus die vallen vanzelf af."

Wel is duidelijk dat de bemiddelingskosten bij de commerciële al jaren een stuk

hoger zijn. Wie via het Kamerburo woonruimte zoekt, is eenmalig zestig gulden kwijt. De inschrijving is onbepaald geldig. De student die het via Maes & Partners probeert, betaalt vijftiengulden inschrijfgeld (één jaar geldig) en nog eens een courtage van acht procent van de jaarhuur als er een geschikte kamer gevonden is. Dit komt neer op iets minder dan een maand huur. Maes: "Maar voor die prijs lever ik wel extra service. Ik ga met iemand mee naar de kamer, laat de persoon alles zien en begeleidt de hele transactie tot de sleutel wordt overhandigd."

De kamers zelf, zo verzekert hij, zijn niet duurder dan elders. Het wettelijk puntensysteem bepaalt de huur. Verhuurders die hoger willen gaan zitten, worden niet door hem bemiddeld.

Het Kamerburo voelt zich niet bedreigd nu Maes & Partners een pand tegenover het hoofdgebouw heeft betrokken. "Ze opereren al jaren", vertelt Marion Hendriks, "alleen hebben ze nu een betere plek en wekken ze door de naam studentenhuisvesting op de pui, de indruk dat ze een niet-commercieel bemiddelingsbureau zijn."

Riki Janssen

Internationaal onderzoek met Maastrichts accent

Hoe meer drank, des te groter het risico op borstkanker

Vrouwen die dagelijks alcohol drinken hebben meer kans op borstkanker dan vrouwen die de fles laten staan. Met drie of meer glazen per dag lopen dranklustigen al snel veertig procent meer risico dan geheelonthoudsters. Het maakt niet uit of de alcohol in wijn, bier of sterke drank zit. Dit bleek uit een internationaal onderzoek naar voeding en borstkanker waarbij 320.000 vrouwen waren betrokken.

Onderzoekers uit de Verenigde Staten, Canada, Zweden en Nederland hebben

hun gegevens gecombineerd en de resultaten gepubliceerd in de Journal of American Medical Association van 18 februari 1998. Vanuit de Universiteit Maastricht was prof. P. van den Brandt bij het onderzoek betrokken. Hij doet sinds 1986 samen met TNO Voeding onderzoek naar voeding en kanker.

Uit eerder onderzoek is gebleken dat in Nederland gemiddeld negen procent van alle vrouwen voor hun vijfenzeventigste borstkanker ontwikkelt, zegt van den Brandt. Vrouwen die drie of meer glazen per dag drinken lopen 1,4 keer zo veel risico. "Voor zover we kunnen zeggen stijgt de kans tot aan vier of vijf glazen per dag. Daarna blijft het ongeveer gelijk."

"Het voordeel van zo'n grootschalig onderzoek is dat je verschillende groepen met elkaar kunt vergelijken", vindt Van den Brandt. "Er is bijvoorbeeld onderzocht wat het effect van alcohol is op vrouwen die geen kinderen hebben vergeleken met vrouwen die wel kinderen hebben." Alcohol blijkt geen onderscheid te maken: het risico is voor alle borsten hetzelfde.

Agnes Sommer

Treurig Sijsje

Vorige week donderdag liep er een ooievaar door de maïsstoppele achter onze tuin. Groot en wit, zwarte vleugels en felrode plastic poten. Het was een geweldig gezicht, zo'n groot beest vlak achter het huis. Hij had geen ring om en was dus in elk geval niet afkomstig uit ons Nederlandse ooievaarsdorp. De meesten daarvan trekken niet weg maar overwinteren met voedselhulp ter plekke. Wellicht was deze, op weg naar de Elzas of Lotharingen waar aanzienlijke populaties leven, door het warme weer iets te ver naar het noorden doorgeschooten. Vroeg was dit exemplaar zeker. Meestal zie je geen ooievaar voor half maart.

Zo'n ooievaar hoort bij het warme weer van die week: nieuw leven dat na een lange en hachelijke reis vanuit Oost-Afrika aankomt. Wat symboliseert het nieuwe leven beter? Van de ene op de andere dag komt overal alles tot leven. Ineens verschijnen er wakker geworden vlinders en ook de eerste wesp wroet al tussen de bladeren. Als zo iets een paar dagen aanhoudt dan kun je de planten in hun groei bijna horen kraken. Ook al is het nog een lange weg, de treurige doodsheid van de winter is voorbij en het voorjaar wordt in de verte al zichtbaar. Deze eerste warme dagen leveren voor mij echter ook altijd de meest treurige taferelen van het hele jaar op. De volgende dag gaf al een typisch voorbeeld.

Ik zag haar voor het eerst 's middags naast het huis in de berm. Ze scharrelde tussen de dode gras en de bladeren, wat onbeholpen en met weinig energie. Het was een sijsje, een klein groen vinkje met gele vleugelstrepen en gevlekte zijkantjes. De hele winter al komt een groep op de voederplaatsen achter in de tuin. Het zijn geen spectaculaire vogels, ook al zien de mannetjes er met hun zwart-groene petjes heel kek uit.

Het pieterige vrouwtje zag ik een paar uur later opnieuw. Ze was inmiddels in de tuin vlak achter het huis beland en scharrelde tussen de bladeren. Zonder veel overtuiging. Ik strooide wat vers zaad en daar kwam ze nog wel op af. Een paar uur heeft ze er naar zitten pikken, maar ze zag er uit zonder enige hoop. Onverzorgd met overal blauwgrijze donsveren die door de dekveren heen staken. Ze had zich al een tijdje niet meer verzorgd. Tegen het donker zag ik haar de klimop die tegen de muur groeit inhuppen. Daar vond ik haar de volgende ochtend, een bijna gewichtloos fluffe veren. Hoe klein het wezentje ook is, het vervult me altijd weer met een intense treurigheid, er een aan het einde van de winter te zien sterven. Alle ontberingen en vorst doorstaan om het net niet te halen; een hele winter lang overleefd op schaarse zaden en poppen, al die koude nachten ergens verscholen gezeten, de veren opgeblazen om de kou van je af te houden om net op het moment dat het beter en warmer wordt alsnog te bezwijken. Het geeft me het gevoel dat al die ellende dan voor niets is gedragen. Het doet me altijd denken aan de laatste soldaat die in een oorlog, meestal zelfs een dag of twee nadat die al is afgelopen, nog wordt doodgeschoten. Zo vlak bij het einde te zijn geweest om dan alsnog alles te verliezen. Ik kan me geen bitterder einde voorstellen.

Louis Boon

Met drie of meer glazen per dag lopen dranklustigen al snel veertig procent meer risico dan geheelonthoudsters (foto Franco Gori)

Little interest in the county council

Marnix de Ridder would have preferred to become a Member of Parliament. The twenty-two year old, fifth-year student of Dutch Law wrote a letter of application to the National Board of the Dutch Liberal Party (VVD). He was invited to come for an interview, after which he received a polite letter thanking him for his efforts. "I was not really surprised that I was turned down when I saw the CVs of the other candidates. Mine only boasted the membership of a club and a fraternity." On the 4th March, he will endeavour to gain a seat in the Maastricht county council.

His window not only displays the general blue-white-and-orange poster, used by the VVD to attract attention everywhere; he also has a smaller poster with a photograph of himself on it. He had about two hundred printed but is still not sure when he will hang them up. The first two he hung up in student houses but these were torn off the wall in no time. Marnix claims that he has been a liberal all his life but has only been a member of the VVD for a few months. When he was unsuccessful in his attempts to get into Parliament, the local department of the VVD asked him if he would be interested in the county council. He was a bit hesitant at first, as he wanted to discuss it with his girlfriend, another fifth-year law student, with whom he lives. Marnix would only become a member of the council if he were sure he would stay in Maastricht after he graduated. "Just imagine that people would vote for me and I end up with a place on the county council; I think it would be extremely rude of me in the meantime to opt for a nice job elsewhere."

Students appear not to be very interested in participating in local politics. Among the names of candidates on the lists of the eight political parties fighting for seats in Maastricht, there are only three students. De Ridder was the only one to obtain an eligible place on the list from his party. This is a lot less than four years ago, when six UM students were on the different lists and one had a real chance of gaining a seat. CDA member Terence Vroomen (26) has just graduated. For years he has been an active member of the Christian Democratic youth organisation and has been

Left, Terence Vroomen, member of the CDA (photo Philip Driessen)

placed in eleventh position by his party. He is engaged in an almost professional campaign, canvassing for preference votes. If about four hundred people vote for him, he is sure of a seat. He visits the students clubs, has had hundreds of posters, thousands of cards and no less than

2,500 newsletters printed. There is a large photograph on the front, the headline above it reading: "Terence Vroomen stands up for student interests."

Jan Buevink

Four English blocks reach the stumbling-block top 11

It will not come as a surprise to students of the Faculty of Economics that the second-year block of Quantitative Methods has obtained first place in the stumbling-block top 11, published by Observant last week. Seventy percent of the students taking part did not succeed in passing their exam first time round. The numbers three and six on this list are also provided in both English and Dutch by the Faculty of Economics.

In order to compile this list, Observant went in search of the most difficult exams at Maastricht University. Each faculty was asked the same simple question: which three blocks do the fewest students pass in their first attempt? Not all faculties were willing to provide us with the requested percentages. Health Science and Law even had the examining committee mull over the request. Health Science decided to release the figures, Law refused. "That would not be proper towards the co-ordinators," felt Mr. J. Reinders of the Educational Bureau. After some detection work, it was possible

Stumbling-block top 11

1. Quantitative Methods 2 (Economics, 70%)
2. Fever, Infections and Inflammations (Medicine, 56%)
3. Competition and Government Policies (Economics, 55%)
4. Tax Law for Private Persons (Law, 54%)
5. Constitutional and Administrative Law (Law, 50-75%)
6. Financial Information Systems 2 (Economics, 49%)
7. Abdominal Complaints (Medicine, 47%)
8. Limits to Care (Medicine, 46%)
9. Statistics 1 (Psychology, 44%)
10. Economic Management of Care Organisations (Health Science, 40%)
11. Observation (Psychology, 39%)

Between brackets are the faculty and the percentage of students failing on their first attempt.

to place some of the Law Faculty's blocks on the final list.

Apart from the three Economics blocks, there is another English block on the list. This concerns the fourth-year subject of Abdominal Complaints (in 7th place), which is also the first block that students of Medicine cannot take in Dutch. As far as the co-ordinator, Prof. J. Smits, is con-

English Econometrics course after all

The Department of Quantitative Economics will be able to start a course in English in September. The Faculty Council decided so on Tuesday afternoon. Last month, the Council turned down the department's plans as being too vague. It was unclear to the Council whether this new course would be set up alongside or instead of the Dutch equivalent. Council members also wondered if the costs of recruiting, extra study guides and translation of blocks would be balanced by the gains.

These points have now been clarified. In a letter to the Council, the department guarantees that the (very small) Dutch variant will remain and that they themselves will pay for any extra costs. Students for the English variant will be recruited in Germany.

This course given in English will be an experiment that will last for three years. After this, there must be so many extra students as to ensure at least 30 to pass into second year. This means more or less double the number of students who started on their second year in September 1997. (JB)

cerned this is one of the reasons for its high ranking. "You notice that in the first meetings. They have difficulty talking and there is a degree of hesitance." Nevertheless he will not argue that it should be given in Dutch. "It is very useful for students to learn to express themselves in English and if that takes away from productivity, then we must accept that." Actually not all blocks in the top 11 reap discontented students. The medical block in second place has been scoring badly for years, the reason for this being that it is given so late in the year. Usually students have the results of the previous six blocks, which means quite often that they do not have to do anything else. Anybody at the Faculty of Medicine who has obtained a satisfactory score for five of the seven blocks may pass into the next year if his or her attendance was sufficient during the remaining two blocks.

Jan Buevink

Het belang van magnetron en diepvries

Na ruim zeven jaar te hebben gestudeerd, draait Renaud Merkelbagh (28) nu veertigurige werkweken. Daarbij moet hij ook nog eens iedere dag zo'n twee en een half uur moet reizen. Toch bevalt het leven na de studie hem goed.

Na het VWO koos hij aanvankelijk voor een opleiding aan de Technische Universiteit in Eindhoven. "Ik heb een jaar chemische technologie gestudeerd. Maar dat beviel niet goed. Die massale colleges waren niets voor mij. Toen ben ik een jaar gaan werken om tot bezinning te komen. En uiteindelijk heb ik voor economie in Maastricht gekozen. Ook vanwege het PGO-systeem." Hij haalde zijn bul op 1 december 1997.

Merkelbagh heeft die zeven jaar niet alleen achter zijn bureau doorgebracht. "Ik heb tijdens mijn studie altijd heel veel in de horeca gewerkt, ongeveer veertig uur per week. Dat was eigenlijk een uit de hand gelopen bijbaan. Ik werkte zoveel om een bepaalde levensstandaard te kunnen handhaven. Daarbij heb ik mijn studie ook zelf moeten betalen, zeker de laatste drie jaar, toen ik geen basisbeurs

meer kreeg. Daarnaast was ik nog actief lid bij de Maastrichtse Marketing Associatie en verbonden aan het Studentenoverleg." Op de vraag wanneer hij dan studeerde, antwoordt hij met een brede grijns: "Ik ben absoluut geen modelstudent geweest."

"Ik ben wel vroegtijdig gestopt met de horeca, om te kunnen werken aan mijn scriptie. Ik heb me toen ingeschreven bij Integrand en Uniconsult, uitzendbureaus voor studenten. Die hebben puur projectmatige banen, meestal zijn het opdrach-

ten voor een paar maanden. Via hen heb ik toen gesolliciteerd bij een magazijnstelingenbedrijf in Reuver." Maar daar werd de voorkeur aan iemand anders gegeven. "Daarna heb ik nog een keer gesolliciteerd bij een bedrijf in Roermond, waar ik waarschijnlijk marktonderzoek moest gaan doen. Maar toen werd ik plotseling teruggebeld door dat magazijnstelingenbedrijf. Dat is een echt business to business bedrijf. Dat betekent dat wij magazijnstelingen leveren aan andere bedrijven. Ik kon er per 1 januari beginnen. Oorspronkelijk op basis van een éénjarig contract met vooruitzichten op een goede, vaste functie. De markt is op dit moment erg gunstig voor afgestudeerde economen. Eigenlijk heb ik nauwelijks gesolliciteerd."

Ondanks zijn enthousiasme vond hij het aanvankelijk moeilijk. "Zeker de eerste dagen, dan ben je nog heel onwennig. Je weet helemaal niet wat je te wachten staat. Iedereen heeft het veel te druk, niemand kan je helpen. Als je een vraag hebt dan is het 'druk, druk, druk.' En als je al een antwoord krijgt, is het half. Dus je gaat maar gewoon aan de slag. Tenminste, dat is wat ik heb gedaan. En merk je dat je het meeste leert door het oplossen van de problemen die op je af-

komen." "Toen ik afstudeerde, was ik een stuk ouder dan de gemiddelde student, dus ik was wel aan een baan toe. Kijk, ik ben nu alles bij elkaar zo'n vijftig uur kwijt. Maar dat was in mijn studententijd ook zo, alleen al aan mijn horecawerk. Als ik nu vrij ben, dan ben ik ook echt vrij. En ik verdien zo'n vierduizend bruto." Zijn studententijd mist hij dan ook niet. "Wat ik mis zijn mijn vrienden en de sociale contacten. Iedereen gaat toch zijn eigen weg. Een vriend van me is laatst nog verhuisd naar een andere stad. Sinds ik werk heb ik bijvoorbeeld ook gemerkt dat je sociale leven echt naar het weekend verschuift." En lachend voegt hij daar aan toe: "En zaken als een magnetron en de diepvries worden erg belangrijk."

Wat betreft zijn toekomst is hij vrij nuchter: "Ik wil mooi wonen, en lekker kunnen leven. Ik hou bijvoorbeeld ook van reizen, maar daar gaat echt niet al mijn geld naar toe. Ik ben dan ook niet echt superambitieuze. Als ik iets doe, dan wil ik het goed doen, en dan ben ik wel gedreven. Maar ik ben geen type dat er alles voor aan de kant zet."

Marjan van den Berg

**”Als geld iets doet,
dan is het wel de
overtuiging sterken dat
alles erom draait.”**

Bastiaan Bommeljé, pagina Opinie.

Foto: Ben Wind, pagina Economie.

Voor wie eens kennis wil maken met NRC Handelsblad of voor wie zich geen abonnement wil of kan permitteren, is het Studentenbonnenboekje van NRC Handelsblad een uitkomst. Het boekje bevat 25 bonnen voor f 25,- die het hele jaar lang kunnen worden verzilverd bij elk verkooppunt in Nederland.

Voor één gulden de vrijdagkrant bijvoorbeeld met de bijlage Boeken en het toonaangevende Cultureel Supplement. Of de zaterdagkrant met de bijlage Wetenschap & Onderwijs en het zaterdagbijvoegsel Z. Of de maandagkrant met de bijlage Sport.

Naast inspirerende bijlagen biedt NRC Handelsblad elke dag weer een objectieve kijk op het binnen- en buitenlands nieuws en de achterliggende feiten. Geïnteresseerd in 25 x NRC Handelsblad voor een studentvriendelijke prijs? Stuur dan de bon op.

Voor het Studentenbonnenboekje machtig ik NRC Handelsblad om éénmalig f 25,- van mijn rekening af te schrijven en krijg het boekje met 25 bonnen thuisgestuurd.

Naam: _____ M/V

Straat: _____

Postcode/Plaats: _____

Bank-/gironummer: _____

Handtekening: _____

Opleidingsinstituut/universiteit: _____

Studierichting: _____

Collegekaartnummer: _____

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: NRC Handelsblad
Antwoordnummer 92300, 3009 XD Rotterdam.

NRC Handelsblad conformeert zich aan de regels m.b.t. de Wet Persoonsregistratie van de Registratiekamer.

S049

NRC HANDELSBLAD
Voor wie bereid is na te denken.

Huub Spoormans, voorzitter van de universiteitsraad, vertrekt

“Ik ben geen ruziezoeker”

Zijn allerlaatste optreden vindt pas volgende week plaats, vlak na carnaval. Dr. Huub Spoormans, politicoloog en hoofddocent bij de juridische faculteit, neemt dan definitief afscheid als voorzitter van de universiteitsraad. Het is welletjes, na vier jaar inclusief een herbenoeming. Maar het echte afscheid heeft hij eigenlijk al achter de rug. Dat was in januari, toen de oude raad begraven werd en de nieuwe, onder het regime van de Mub, werd ingesteld. “Een trieste vergadering”, vond Spoormans dat.

Daar werd toen wat lacherig over gedaan, over het gebruik van dat woord. Triest? De leden van het college van bestuur keken elkaar eens spottend aan, de leden van de oude raad zetten grote ogen op. De voorzitter zou zich toch niet laten verleiden tot nostalgisch gemijmer, tot grote zware woorden over de teloorgang van de universitaire democratie, of, erger nog, tot vertoon van emotionaliteit? Zo kenden we deze voorzitter toch niet?

Inderdaad, daar hoefde men niet bang voor te zijn. Spoormans viel niet uit zijn rol en hield zoals altijd een genuanceerd betoog. Hij is geen man van grote gebaren, en ook niet van grote woorden. Alleen dat ‘triest’, dat wilde hij toch wel even gezegd hebben. Want het oude systeem had van hem niet afgeschaft hoeven te worden, en met het nieuwe moeten we nog maar afwachten hoe het zal uitwerken.

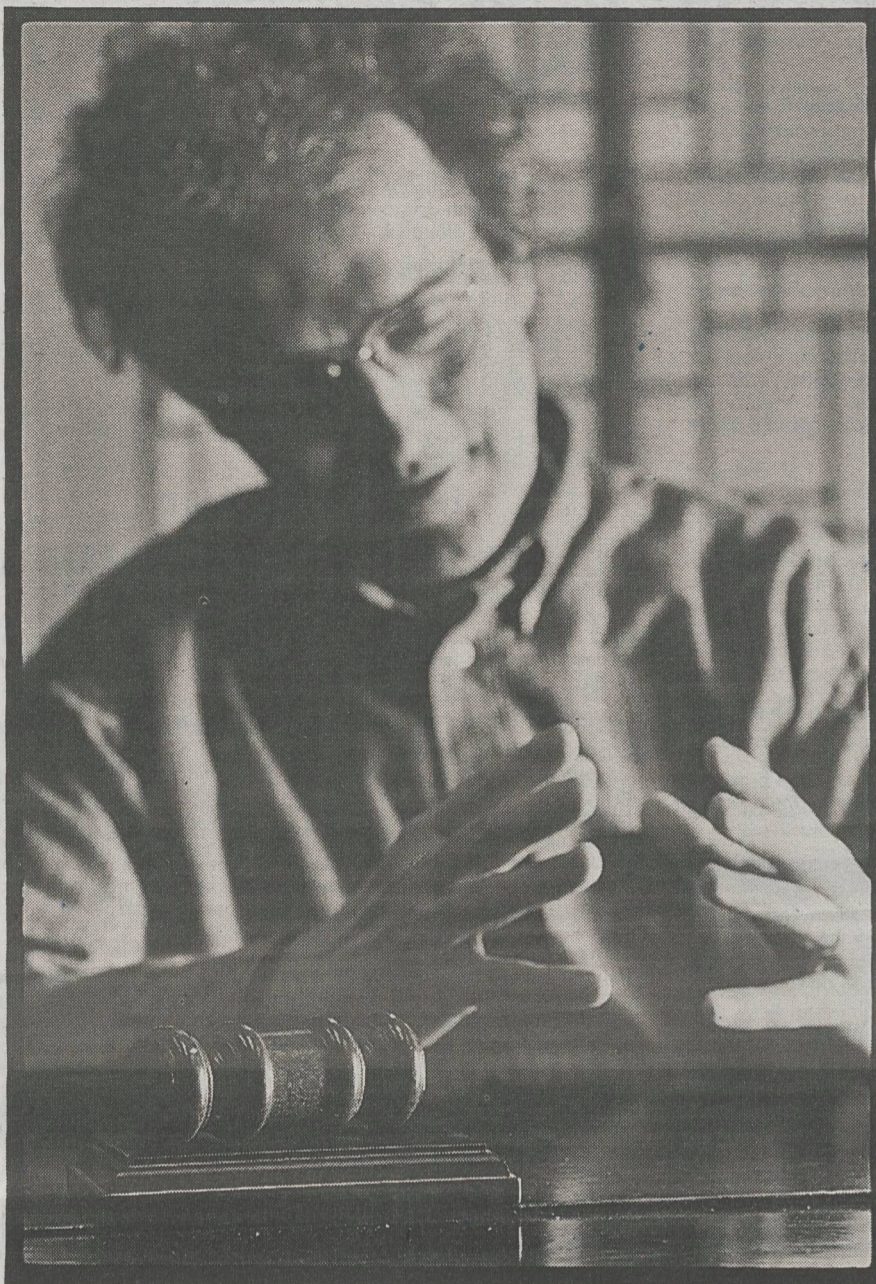
In zijn afscheidsrede schetste hij njettemin een intrigerend dilemma: de oude raad had een heel belangrijk machtsmiddel in handen gehad, maar durfde er eigenlijk niet of nauwelijks gebruik van te maken. Juist dat middel, het begrotingsrecht, dat de mogelijkheid schept om de geldkraan naar believen open of dicht te draaien, was in de loop der jaren in feite ontkracht door de professionalisering van het universitaire bestuur. Tegenover een geolied college van bestuur, met een flink ambtelijk apparaat achter zich, durfde de raad nauwelijks zijn tanden te laten zien. Men was in grote mate juist afhankelijk van het bestuur en van de informatie die van die kant werd verstrekt. Het resultaat was dat men zelden verder ging dan de wijziging van kleine begrotingspostjes.

Vrijtijds raadsleden

Was het dan niet verstandig geweest om de raad beter te equiperen, zodat die althans enigszins op gelijke voet het college tegemoet kon treden?

Spoormans vindt van niet: “Nee, een eigen staf voor de raad, dat is te zwaar aangezet. Je moet ook niet mensen vrij gaan stellen. De kracht van zo’n raad is juist dat de leden er zo van hun werk voor worden weggehaald. Professionele bestuurders tegenover vrijtijds raadsleden, dat zie ik het liefst. Anders krijg je een soort politieke klasse binnen de instelling, een op zichzelf staand wereldje. Maar goed, als het dan zo georganiseerd is, moet er wel iets tegenover staan. Een raad moet zoveel bevoegdheden hebben dat het college van bestuur gedwongen is om ernaar te luisteren.”

En in die zin, vervolgt Spoormans, werkte het begrotingsrecht toch ook weer wel. Het was een stok achter de deur, die ervoor zorgde dat de bestuurders zich altijd weer afvroegen of ze de instemming van de raad zouden krijgen. Men was veroordeeld tot samenwerking, en dat is

“Het zal mijn katholieke opvoeding wel zijn” (foto Philip Driessen)

onder de nieuwe Mub-regeling heel wat minder het geval. Iets wat onherroepelijk tot een grotere afstand tussen bestuur en raad leidt, en tot een groter risico op conflicten: “Elders zijn er al affaires. In Twente loopt een beroepsprocedure, in Groningen is iemand uit de raad gestapt omdat die vond dat het college de raad niet serieus neemt. Je hebt nu het gevaar dat colleges over raden heen marcheren. Omgekeerd zal er in de universiteiten grotere onverschilligheid ontstaan. Dan krijg je het ‘delle’-principe: *durch einfach liegen lassen erledigen*. Net doen of je de post niet gezien hebt, dat soort dingen. Kijk, de universiteiten worden zelfstandiger, en dat betekent dat er intern meer echt bestuurd moet worden. Die bestuurders willen van alles: meer tweede geldstroom, meer derde geldstroom, meer studenten. Medewerkers krijgen dan al snel het gevoel dat ze van het werk worden gehouden. Dan is het belangrijk om goede raden te hebben met mensen die met twee benen in het onderzoek en het onderwijs staan, met studenten, met ondersteunend personeel. Die commentaar geven waar het college naar luistert.”

Rellen

Bij deze universiteit is een relatief gunstige draai aan de Mub gegeven, zegt Spoormans. Nergens anders lijkt de huidige situatie zo op de vorige, nergens anders hebben de raden zoveel invloed behouden. Dat heeft alles te maken met de bestuurscultuur aan de UM, en dus met de opstelling van de bestuurders zelf. “Want zo’n cultuur wordt bepaald door de bestuurders. Anders dan bij de Universiteit van Amsterdam, waar het college de neiging heeft voor de muziek uit te lopen en waar dus veel aanvaringen plaatsvinden, zijn de bestuurders hier juist bang dat ze te ver van de organisatie af komen te staan. Dat zie je ook bij de decanen. Die zoeken naar een weg

om het zaakje bij elkaar te houden. Die hebben er geen zin in om weer jaren te besteden aan het vinden van een nieuw evenwicht. Het draagvlak wordt heel belangrijk gevonden. Daarom zijn er bij ons al heel lang geen grote rellen geweest. De U-raad merkte dat het college hem serieus nam. En tja, van de weeromstuit is de raad zelf weer heel begrijpend geworden jegens het college. Dat is waar.”

Ruziezoeker

Spoormans heeft in niet geringe mate aan die ietwat gemeenzame sfeer bijgedragen. Hij is geen figuur voor de confrontatie. “Ik ben geen ruziezoeker. Ruzies geven veel wrijvingskosten, veel schadelijke gevolgen.” Anders dan zijn voorganger Hilderink, die een wat activistischer stijl prefereerde, gaf Spoormans het lidmaatschap van de raad eraan en verspeelde daarmee bewust de mogelijkheid om in de vergadering met het college in debat te gaan.

Spoormans: “Dan had ik het risico gelopen om een spreekbuis, een boegbeeld van de raad te worden. Als lid moet je standpunten verdedigen, dan was ik mijn vrijheid kwijt geweest. Zo zag ik mijn rol niet, en het was bovendien dan ook wel erg gemakkelijk geworden voor de andere raadsleden om zich achter mij te verschuilen.”

Wat hij wel deed was informeren, attenderen, waarschuwen, raadsleden op het spoor zetten. Iets waar de voorzitter van de U-raad bij uitstek toe in staat is omdat hij qualitate qua de vergaderingen van het college van bestuur als adviseur bijwoont.

Een hybride positie, geeft hij zelf toe: “In de staatsrechtshandboeken kom je zoiets niet tegen. Van scheiding der machten is geen sprake. Maar als je het niet zou doen zou dat de raad op aanzienlijke achterstand plaatsen.”

Want de voorzitter kent alle stukken, hij

kent de standpunten en de discussies in het college, hij weet ruim van te voren waar de gevoelige kwesties liggen. Die kennis brengt hij in bij het presidium van de raad, dat vervolgens zijn strategie kan bepalen.

Spoormans heeft zijn rol als doorgeefluik met overtuiging gespeeld. Naar twee zijden, wel te verstaan, want in het college was hij weer de boodschapper van de raad: “Je zit tussen twee vuren, maar daar houd ik wel van. Zolang ik maar het gevoel had dat ik de raad in de rug had.” Nee, hij heeft zich dus ook niet verkocht aan het college. Wel begon hij de mate waarin hij daarmee geïnvolveerd raakte, zo langzamerhand iets te groot te vinden. Het vormt een van de redenen om maar eens op te stappen: “Ik zat vaker bij het college dan bij de raad, en dan krijg je steeds meer begrip voor de problemen van de bestuurders.”

Er was ook wel eens onenigheid (waarover zegt hij niet), maar die bleef altijd binnenskamers. In de openbare raadsvergaderingen is hij nooit de confrontatie met het college aangegaan. Dat paste niet in zijn rolopvatting, noch strookte het met zijn heilige overtuiging dat overleg en consensus veel effectievere bestuurlijke middelen zijn. Aftasten, informeren, ervoor zorgen dat de fracties in de raad van te voren weten wie ongeveer wat denkt; Spoormans heeft de pest aan verrassingen tijdens de vergadering en zal er dus alles aan doen om die te vermijden. “Dan wordt het inderdaad saaier, maar je krijgt ook minder brokken. Bij de goedkeuring voor internationale bedrijfskunde, ik was toen nog gewoon raadslid, liep het destijds bijna fout. Ter plekke bleek pas wat men ervan dacht. Uiteindelijk is IB er met slechts één stem meerderheid gekomen. Moet je zien hoe belangrijk het nu inmiddels is, hoeveel studenten het trekt. Dat was toen bijna getorpedeerd.”

Katholiek

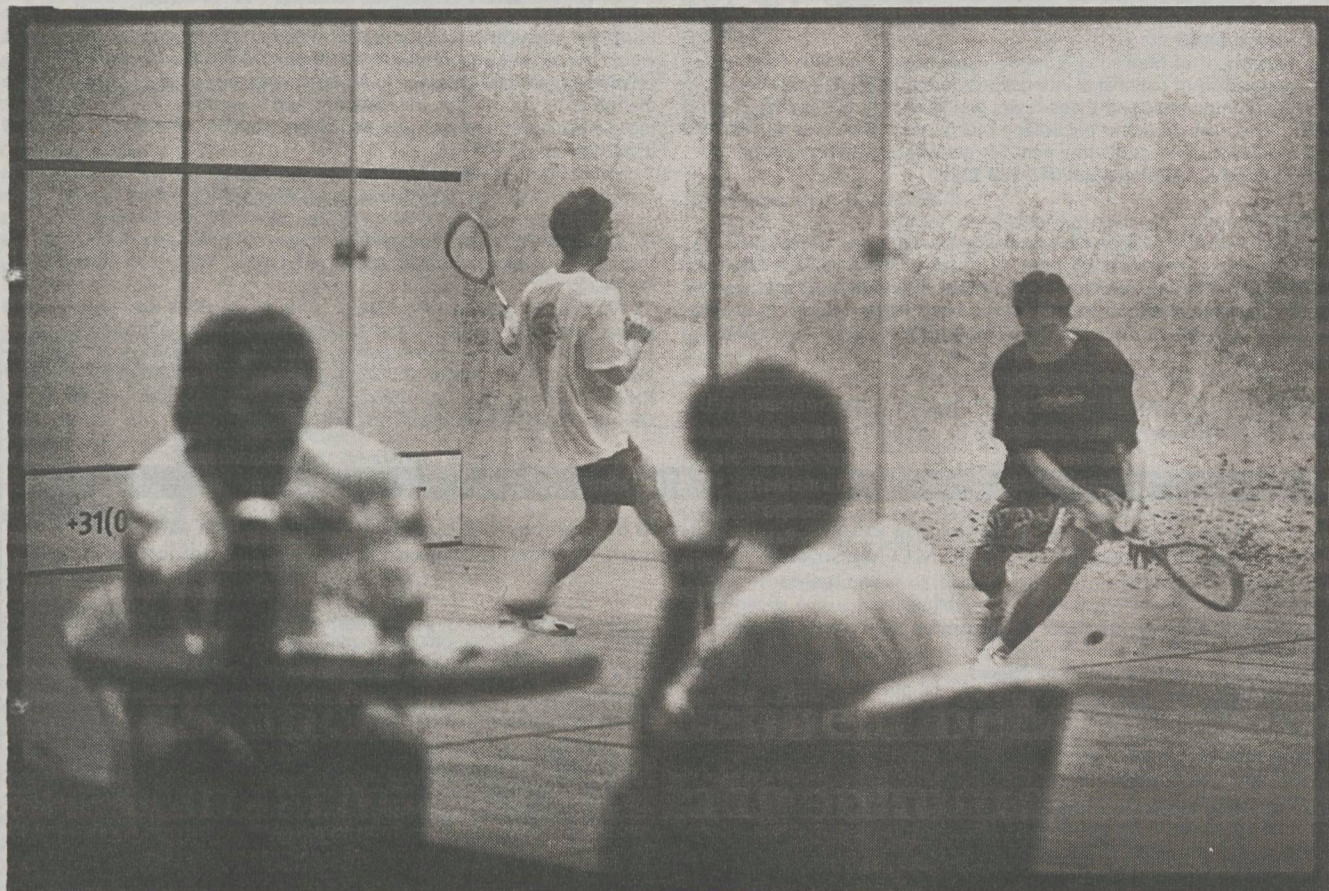
Dat zijn intermediaire rol depolitiserend werkt, dat hij bijna de institutionele achterkamer van de UM genoemd mag worden, neemt Spoormans voor lief. Maar om misverstanden te voorkomen: “Deals met het college waardoor ik de raad gebonden zou hebben, heb ik nooit gesloten.” En lachend: “Het zal mijn katholieke opvoeding wel zijn. Je gooit de rotzooi niet op straat. Collegevoorzitter Karl Dittrich komt uit dezelfde traditie. Door die houding zijn sommige conflicten gewoon niet uitgebroken.”

Als recent voorbeeld noemt hij de invoering van de Mub aan deze instelling. Zelf heeft hij zich ingespannen om er een maximale invloed van de raden uit te slepen, een constructie te bedenken waardoor zoveel mogelijk van de oude structuur overeind zou blijven. Dat pleidooi heeft gehoor gevonden bij de universitaire en facultaire bestuurders, terwijl ook het personeel en de studenten zich uiteindelijk in een werkbaar compromis konden vinden. Spoormans: “Er is dus geen mot ontstaan. Maar opnieuw: depolitiserend werkt het wel.”

En dat heeft toch ook weer nadelen, erkent hij. Zo hield het wetenschappelijk personeel zich tijdens alle Mub-debatten in de instelling opvallend afzijdig. “Dat vond ik heel zorgelijk. Zij moeten namelijk het meeste inleveren, zij krijgen allerlei baasjes boven zich in de vorm van opleidingsbesturen, onderzoeksbesturen, zwaardere decanen, noem maar op. Dat vervolgens bij de raadsverkiezingen bij rechten en economie wppers vergeten om zich kandidaat te stellen, vind ik echt onthutsend. En een teken aan de wand. De raden zullen immers alleen serieus genomen worden en respect afdwingen, als er zwaargewichten in plaats nemen. Hoe dit dus moet aflopen weet ik niet.”

Wammes Bos

Gewoon een leuk spelletje

Meppen in de ballentent (foto Philip Driessen)

Erik van der Pluijm schat dat er wel drieduizend studenten gebruik maken van zijn zeven squashbanen. Hij staat in zo'n modern glibberpak naast de lange bar, waar veel Liptonic wordt geschonken. Je zou hem zo een Twix geven, ook bij de bar verkrijgbaar, maar hij is toch echt vijfendertig. Zegt hij. En al tien jaar eigenaar van deze ballentent.

Van der Pluijm begon in '88 met vier banen, wijst hij naar het achtereind van de pijpenla. De nieuwste baan bevindt zich tegenover de bar. Je kijkt er zo op. Een jongen en een meisje hollen heen en weer en meppen een klein balletje tegen de resterende muren op. Voor de glazen wand is een gezellig zitje gemanoeuvereerd, waar een blonde dame verveeld over een plastic kuipstoeltje hangt. "Studenten kunnen hier twee dagen tevoren boeken", zegt Van der Pluijm. Een heel apart publiek, vindt hij. "Leden willen wat anders: vaste tijden, vaste banen." Hij heeft het 't liefst vol, want dat is gezellig. Zelf heeft hij in Eindhoven gestudeerd: bedrijfskunde. Dat weerhield hem er niet van drie keer squashkampioen van Nederland te worden: in '83, '87 en '89. "Ik kom uit Bunde. Vanaf mijn veertiende tot mijn negentiende heb ik hier gesquashed. In '87 ben ik afgestudeerd en daarna ben ik een jaar professional geweest." Blijkbaar leverde dat toch niet genoeg op, want toen hij gevraagd werd het

squashcentrum over te nemen, zei hij geen nee. Niet dat hij met de sport gestopt is: "Vorig jaar nog met het Nederlands team in de EK gespeeld. Maar eigenlijk is het sinds 1990 alleen nog op nationaal niveau. Toch heb ik de hele wereld gezien, in mijn studententijd." Dat is een voordeel van squash, vindt hij: "Het is te combineren met iets erbij." Hij deed het in zijn hoogtijdagen vier tot vijf uur per dag. Daar kun je nog bij studeren. "Het is gewoon een heel leuk spelletje", grijnst het eeuwige jongetje. "Ik was altijd al veel te speels. Op de lagere school werd ik om die reden van de tweede klas naar de eerste teruggezet." Er komt een hond binnen. Met een jongeman er aan. Natuurlijk mag die hond ook meedoen, vindt Van der Pluijm. "Als dat niet meer zou mogen..." Bezoekers kunnen ook hun kinderen meenemen, er is een kleuterstalling met lego voor ingericht. Van der Pluijm is niet bang voor concurrentie van populaire activiteiten als fitness en aerobics. "Squash heeft het voordeel dat het een spelletje is dat je met z'n tweeën doet. Dus het verveelt veel minder snel." Hij heeft zijn bovenverdieping dan wel omgebouwd tot fitness-centrum, maar dat heeft meer met zakelijke overwegingen te maken, dan met liefde voor het springen, heffen en strekken. "Je zult mij daar niet zien. Een squashbaan moet een bepaalde hoogte hebben en die had ik boven niet." We gaan langs de banen via een open trap naar boven. Daar begint een andere wereld: eentje met vitrines vol snelle aerobic-pakjes, kluisjes met pinlocks, en

vooral veel computergestuurde hupmuziek. Ook hier veel ramen, zodat je alle verrichtingen in het aerobics-hok kunt volgen. En de meisjes in de blote pakjes kunt zien. De volgende zolderkamer is volgepakt met hometrainers. "Spinning", verklaart mijn gids. Dat is dus fietsen in een klasje, met muziek. Eenendertig van die apparaten staan er, op een stukje grijs linoleum. Een zweezeltje eigenlijk. Wat zal dat stinken! Van der Pluijm wijst op een gigantische airco. Aan alles gedacht, maar mij overtuigt het niet. Tenslotte de fitnessruimte. Ook vol studenten en aanverwanten. Apparaten, halters, meters, de hele zoi. Met zogenaamde muziek. En een tv. Ja, je verveelt je natuurlijk snel als je een tijdje ergens aan moet rukken of strekken. Geen spierkluiten hier. "Nee", zegt de baas van de afdeling, "die worden geweerd. Daar verlies je klanten aan." Hij wijst naar het aerobics-hok. "Dan staan die kerels daar tegen de ramen aan te kwijlen, daar hebben de dames geen zin in." Pineapple is om de hoek, dus geen nood. Een tenger jong mannetje gaat voor de spiegelwand staan en trekt met moeite een paar halters omhoog. Terwijl hij zichzelf diep in de ogen staart, bijt hij op zijn onderlip van de inspanning. Ach god. We gaan maar weer naar beneden. Daar heeft de blonde dame gezelschap gekregen van een meneer in sportkledij. Hij houdt haar hand vast en omklemt tegelijkertijd haar knie. Het is hier gewoon gezellig.

Agnes Sommer

Vrouw Wielemösj weer teruggegeven

Het 'officiële bestuursstandpunt' luidt dat de vereniging heel blij is met de opblaaspop. Studentenvereniging Prometheus liet haar achter op de plek waar Vrouw Wielemösj gevonden was. "Deze blijft tenminste drijven, al heb ik geen idee waar de mast in moet", zegt een jolig bestuurslid van Lagakari. De studentenvereniging had dit jaar de eer op Vrouw Wielemösj, een carnavalspop van ruim tweëneenhalf meter hoog te passen. Volgens goede traditie werd ook dit jaar de pop ontfoetseld, door studentenvereni-

ging Prometheus deze keer. Maar de leden van Prometheus hielden zich niet aan de spelregels: de inruilprijs was in een officieel contract vastgesteld op één fust bier, zij eisten er zes. "Plus twee kaarsen en vijftien aanstekers, ter vervanging van de zaklampen die we nodig hadden voor het stelen van de pop", vult Jeroen Thijssen van Prometheus aan. Na ruim een week van onderhandelen over de inruilprijs, werden beide verenigingen het afgelopen woensdag eens. Rond half negen 's avonds vult café D'Avanceur zich met verenigingstruien,

aan de rechtkant staat Lagakari, links Prometheus. Na een half uur 'indrinken' - een bierfabrikant heeft voor de gelegenheid twee gratis fusten vestrekt - komt de verdwenen pop binnengerold. Na een paar woorden van beide voorzitters worden aanstekers, kaarsen en toch slechts één fust bier overhandigd. Ook de opblaaspop wordt teruggegeven. Met een luid "en nu een rondje van de zaak" is de kwestie afgedaan en kan het feest beginnen.

Judith Maas

Agenda

- vrijdag 20 februari
Lavelöss, party voor homo's, lesbo's, bi's én hetero's, Löss Theater, 22.00
- zaterdag 21 t/m dinsdag 24 februari
Carnaval
- vrijdag 27 februari
Grease, Rock & Roll musical, Vrijthoftheater, 20.15
- zaterdag 28 februari
Grease, Rock & Roll musical, Vrijthoftheater, 20.15
Netwerk Oude Muziek, clavecimbelconcert, Gustav Leonhardt, St. Janskerk, 20.30
- zondag 1 maart
Café Chantant, Thei Dols en Manuel Speth, Vrijthoftheater, 16.00
Grease, Rock & Roll musical, Vrijthoftheater, 20.15
- maandag 2 maart
Turandot, opera, introductieavond door Len van Schaik, Vrijthoftheater, 20.15
Driemaal Vocaal, jazzvocalisten, Francien van Tuinen, Hartog Eijssman e.a., La Bonbonnière, 21.00
- dinsdag 3 maart
Crème Passionnel, cabaret, Crème Fraîche, Vrijthoftheater, 20.15
Bierkaai, toneel, Toneelgroep Amsterdam, Toneelacademie, 20.30
- woensdag 4 maart
Lunchpauzeconcert, Anne Jelle Visser, tuba en Folke Nauta, piano, Vrijthoftheater, 12.30
Newyorkers, toneel, Het Nationale Toneel, Vrijthoftheater, 20.15

Exposities

- Jean Pierre Jans - foto's van Toeva (Siberië); Souterrain Vrijthoftheater, t/m 28 feb, ma t/m za 11.00-16.00
- Jane Romany - penseeltekeningen; Beclau Design, Rechtsstraat 96, t/m feb, di t/m za 12.00-18.00
- Monique Bisscheroux - schilderijen; Faculteiten 2, UNS50, t/m feb, ma t/m vr 09.00-22.00, za 09.00-18.00
- Marianne de Kan-Brandis - etsen en schilderijen; Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 3 apr, ma t/m vr 08.30-16.00

Films - Speelweek: 19 t/m 25 Februari

- CINE-K, Bernardusstraat 13
Karakter, do t/m za en wo 21.00
- FILMTHEATER LUMIÈRE, Bogaardenstraat 40b
Paradise Road, do t/m za 20.00
Wilde, do t/m za 20.30
Salaam Cinema, do t/m za 21.00
Artemisia, do t/m za 22.00
Irma Vep, vr en za 22.30
- CINEMA PALACE, Wycker Brugstraat 1
Titanic, wo 14.30, 19.00 en 20.15
Flubber (Ned), wo 14.00, 16.00 en 18.00
Anastasia (Ned), wo 14.00 en 16.00
As Good As It Gets, wo 18.00 en 21.00
- PATHE MAASTRICHT, Wilhelmínasingel 39
Titanic, do, vr en wo 12.15, 16.15, 18.45 en 20.15; za 13.15, 17.15, 19.45 en 21.15; do en vr ook 14.30
Anastasia (Ned), za 14.55 en 17.15; wo 13.55 en 16.15
Flubber (Ned), za 14.45 en 17.05; wo 13.45 en 16.05
Flubber, (orig), do, vr en wo 18.55 en 21.35; za 19.55 en 22.35; do en vr ook 13.05 en 16.05
Seven Years In Tibet, do, vr en wo 12.45, 15.45, 18.40 en 21.25; za 13.45, 16.45, 19.40 en 22.25
Devil's Advocate, do, vr en wo 15.35 en 21.15; za 16.35 en 22.15
Mortal Combat II, do, vr en wo 12.35 en 18.30; za 13.35 en 19.30; wo niet om 12.35
Sjakie en de Chocoladefabriek, wo 13.30
As Good As It Gets, do, vr en wo 12.25, 15.25, 18.15 en 21.05; za 13.25, 16.25, 19.15 en 22.05

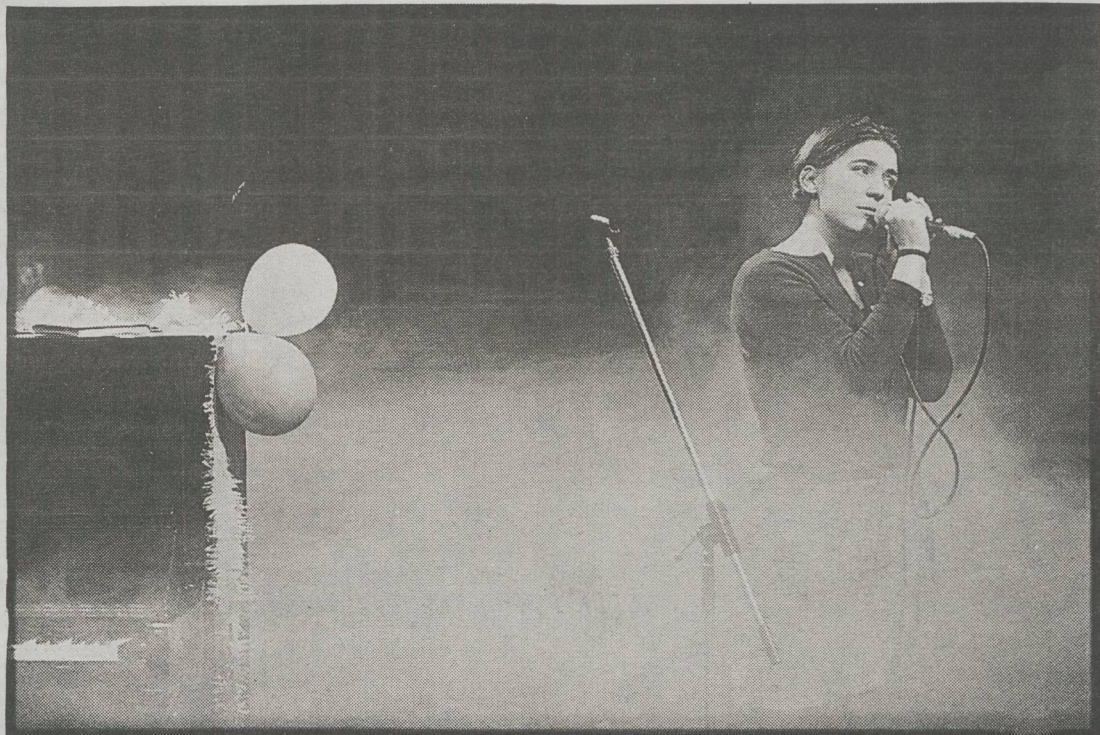
Jubilerend Open Podium: op het laatste moment geregeld

"Het theater barst weer uit zijn voegen", roepen twee opgedirkte meisjes met zwoele stemmen in de microfoons. Het publiek is inderdaad en masse komen opdagen voor het vijftiendste Open Podium van Studium Generale en Koko, afgelopen vrijdag.

De deelnemers moesten echter op het laatste moment bij elkaar geraapt worden, omdat een aantal mensen zich vlak van te voren afmeldde. Dat mag de pret niet drukken. De presentatrices beloven opgewonden dat het een avond vol piano, zang en gitaar gaat worden. Na een dansje op *The Love Boat*, het is immers bijna Valentijn, kan het spektakel beginnen.

Twee jongens uit Arnhem bijten de spits af met een sketch 'over het leven en werk van Johannes Cornelis ten Brinke': Janus op blokfluitles, Janus op bezoek bij oom Jos, Janus verliefd op een meisje uit een welgestelde familie. Tussen deze - soms wel erg flauwe- scènes door wordt met gedragen stem uit Ten Brinkes dagboek voorgelezen.

De rest van de avond wordt vooral met muziek gevuld. Corine en Sabine doen twee eigen geschreven jazz-nummers. Sabine excuseert zich voor haar schorre stem, maar zingt vervolgens de sterren

van de hemel. Minder succesvol is het optreden van Jeremy Wolfs en Ben Schatzenberg. Ook zij beginnen met excuses: pas gisteravond besloten ze mee te doen. Af en toe raakt de zanger zijn tekst kwijt, soms ook de melodie. Daar gaat ze van Clouseau klinkt een tikje onzeker, maar

de zaal zingt ter ondersteuning sympathiek mee. Ze krijgen toch een flink applaus.

Bijna alle optredens zijn op het laatste moment geregeld. *Alles is Drama* wilde op de avond niet ontbreken, maar had niets kunnen voorbereiden. Daarom la-

De sterren van de hemel zingen (foto Philip Driessen)

ten vier leden van de toneelclub zien wat een cursus theatersport inhoudt. Bij één oefening roepen ze om de beurt een woord tot er een zin en zelfs een verhaaltje ontstaat: "Bolkestein zei tegen Jorritsma: 'Ik wil dat jij voor mij de was doet.' Over enkele minuten komt Jorritsma ook klaar: meer, beter, heter, wasverzacher."

Ook Hansje Plagman wist pas gisteren dat ze mee zou doen. Achter de coulissen gieren de zenuwen door de keel, maar op het podium is daar weinig van te merken. Ze zingt een *a capella*-nummer van Tracy Chapman en een nummer van Stevie Wonder.

Na de pauze is er een spontaan optreden van iemand uit het publiek. Met een Utrechts accent wordt een grappig gedichtje over een ongelukkige liefde voorgedragen, ondersteund door pianoklanken en een flink rookgordijn.

De avond wordt afgesloten met een optreden van de Culturele Commissie van Koko. "Wij wilden ook wel eens weten hoe het is om plankenkoorts te hebben", lichten ze toe. Op de melodie van 'De glimlach van een kind' zingen ze over een Edah-cassière, die haar klant verliest aan de Albert Heijn: "Hij is me nu zat, omdat hij verdomme een Airmiles-pas had."

Judith Maas

Jack Nicholson laat zijn beste grijns zien

Jack Nicholson en Helen Hunt (foto Ralph Nelson)

Melvin Udall is een schrijver die op papier de meest verheven liefdesbetuigingen kwijt kan. In het werkelijke leven komen er echter niets dan vervelende, kwetsende opmerkingen uit zijn mond. Udall is daarbij een neuroot die altijd de gootjes tussen de stoeptegels nauwlettend ontwijkt en niemand aan wil raken uit smetvrees. Sociale contacten zijn dan ook onmogelijk. Tot het hondje van de homofiele buurman een logeeraadres nodig heeft en Udall de laatste uitweg is. "Maar", protesteert hij nog wanneer het hondje zijn appartement intrekt, "er is hier nooit iemand binnen geweest."

☆☆☆☆☆

De mensenschuwe schrijver leert van het hondje te houden en ontdooit langzaam

aan. Dat hij eigenlijk een goed hart heeft, bewijst hij meermalen door mensen om hem heen uit de nood te helpen. Maar wanneer zijn favoriete serveerster Carol affectie voor hem toont, beschermt hij zichzelf met zijn arsenaal aan botte opmerkingen. Desondanks bloeit er met horten en stoten iets op tussen Carol en Udall. En uiteindelijk beleeft de schrijver de liefde buiten zijn boeken.

De karakteristieke grijns van Jack Nicholson geeft hem in *As good as it gets* weer een onweerstaanbare charme. Zodra hij zijn mond open blijkt de figuur van Melvin Udall echter een ongevoelige botterik en is de betovering verbroken. Pas wanneer de neuroot leert met mensen om te gaan, wordt hij echt om op te vreten.

Ook de homofiele buurman (Greg Kinnear) en de serveerster met kind (Helen Hunt) zijn sympathiek in hun onbeholpen pogingen om zichzelf te handhaven. Het NRC Handelsblad merkt terecht op: "Pas tegen het eind gaat het wringen, als

deze ongewone personages alsnog in een normaal script moeten passen en in een *happy ending* Hollywood plot gepropt." Het verhaal is inderdaad een cliché. De personages zijn echter zo boeiend, dat het voorspelbare verloop van de film het kijkplezier niet in de weg zit.

De Volkskrant kan niet toegeven dat het werk van Jack Nicholson weer een prachtige film heeft opgeleverd: "Twee uur en veertien minuten gaan voorbij en daarin zijn op momenten snedige dialogen te genieten en licht absurde situaties, maar ook uitgesponnen overbodigheden." Deze kritiek doet de film tekort. *As good as it gets* verheft persoonlijke eigenaardigheden en moeizame communicatie tot een bron van humor, zonder een moment haar scherpte te verliezen. Terecht heeft deze film zeven oscarnominaties gekregen, waaronder drie voor alle hoofdrolspelers.

Lotte Asveld

Flubber: kan het eikeliger?

Robin Williams had geen kinderen moeten krijgen. Hij heeft mooie rollen gespeeld in films als *The World According to Garp* en *Dead Poets Society*. Maar met de komst van de kleintjes ging papa zich op een heel ander genre storten: de blijde eikel film.

☆

Robin Williams (foto Buena Vista International)

Het was eigenlijk al foute boel met die iets te strakke legging in *Hook*. Maar toen hadden we nog nooit van gedochten als *Jack* (blijde eikel voelt zich jong) en *Jumanji* (blijde eikel wordt achtervolgd door neushoorns) gehoord. Eén lichtpuntje: na *Flubber* kunnen zijn films alleen nog maar beter worden.

Anders dan de poster suggereert, gaat *Flubber* niet over een potje smurfensnot dat tot leven komt. In de film draait het om de chemische formule van flubber (=flying rubber). Een verstrooide professor (Robin Williams) vindt het goedje per ongeluk uit. Hij wil met deze doorbraak een bijna failliete universiteit redden. Zijn plannen worden echter gedwarsboemd door twee domme Disney boeven. Uiteindelijk loopt alles goed af, compleet met flauwe liefdesintrige.

De Volkskrant zet alle clichés in deze film op een rij. Het zijn er zo'n veertien, variërend van "ontploffing waarbij zowat het hele huis in de lucht vliegt" tot "basketbalwedstrijd tussen universiteitsteams".

Flubber is alleen leuk voor kinderen onder de acht die nog nooit een Disneyfilm hebben gezien.

Maartje Krabbe

